Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet

„Tegyük láthatóvá az emberkereskedelmet!”

Óvodai és iskolai szociális segítők felkészítése az emberkereskedelem elleni küzdelem prevenciós programjának megvalósítására

2. Jelenléti nap

EFOP-3.8.2-16-2016-00001 és
VEKOP-7.5.1-16-2016-00001
kiemelt projektek
Cím: 1071 Budapest, Peterdy u. 15.
E-mail: efop382@nszi.hu
E-mail: vekop751@nszi.hu

SZÉCHENYI 2020
MAGYARORSZÁG KORMÁNYA
Európai Unió
Európai Szociális Alap
BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

3. Fejezet: „Tegyük láthatóvá az emberkereskedelmet!” Gyakorlati segédanyag és szakmai ajánlás az óvodai és iskolai szociális segítők számára

A prevenciós program célja, hogy 3 korcsoportra bontva, a gyermekek életkorának megfelelően, évfolyamonként egymásra épülő csoportfoglalkozás keretében fokozatosan adjuk át azokat az információkat a gyermekeknek, amit adott életkorukban be tudnak fogadni az emberkereskedelem témájával kapcsolatban.

Ezen kívül olyan érzékenyítő, énerősítő gyakorlatokat ültettünk be a program feladatai közé, melyet, ha valamennyi évfolyamon végig haladva a gyermekek évről évre megkapnak, akkor a középfokú intézményből kilépve már megfelelő védelmet érünk el arra vonatkozóan, hogy reálisan tudjon megítélni helyzeteket, szituációkat, tudjon veszélyeztető körülményekben nemet mondani és tudjon megfelelő segítséget kérni, ha saját maga, vagy bármely embertársa bajba kerül.

3. Fejezet: „Tegyük láthatóvá az emberkereskedelmet!” Gyakorlati segédanyag és szakmai ajánlás az óvodai és iskolai szociális segítők számára

A prevenciós program kidolgozása 3 korcsoportra történt meg:

- általános iskola 5-6. osztály
- általános iskola 7-8. osztály
- középiskola 9-12. osztály

3. Fejezet: „Tegyük láthatóvá az emberkereskedelmet!” Gyakorlati segédanyag és szakmai ajánlás az óvodai és iskolai szociális segítők számára - CÉLOK

Rövid távú cél: a gyermekek érzékenyítése a probléma kapcsán

Középtávú cél: bővülő ismeretanyag és énvédelmi eszközök elmélyítése az életkor előrehaladtával, az áldozattá válás jeleinek felismerése. (Amennyiben egy gyermek mindhárom korcsoport prevenciós csoportfoglalkozásán részt vesz, elmélyül az ismeretanyag. Ez a gyermek tanulmányai előrehaladásával 6-8 éven belül megtörténik.)

Hosszú távú célok: a gyermekek olyan ismeretekre és énerősítő készségekre tesznek szert, mely lehetővé teszik, hogy a későbbi életkorában nem válnak az emberkereskedelem áldozatává, illetve amennyiben áldozattá válnak, a másodlagos áldozattá válásuk nem következik be.

3. Fejezet: „Tegyük láthatóvá az emberkereskedelmet!” Gyakorlati segédanyag és szakmai ajánlás az óvodai és iskolai szociális segítők számára

Hogyan valósítsuk meg az emberkereskedelem témakörében a prevenciós tevékenységet az oktatási intézményekben?

- A tematika tervezése és kivitelezése igazodjon az oktatási intézmény sajátosságához, az ott tanuló gyermekanyaghoz.
- Élményalapú érzékenyítés és ismeretátadás.
- Nagyon fontos az előkészítő munka (pedagógusok körében, szülők körében)
- Fontos, hogy az adott osztály képességeihez, életkorához igazítsuk a tematikát.
- Fontos az iskola infrastruktúrájának figyelembevételét a kivitelezésnél.
- A prevenciós foglalkozás előtt és után egy hatékonyságérő adatlap felvétele javasolt.
- A foglalkozás után biztosítani szükséges a gyermekek számára, hogy szükség esetént egyéni beszélgetésben feldolgozhassák a csoportfoglalkozás élményét.
- A szociális segítőnek körbe kell járnia azt a kérdést, hogy közvetve, vagy közvetlenül érintett-e gyermek az adott közösségben?

Amennyiben azonosított a foglalkozás előtt, vagy a foglalkozás során érintett gyermeket a szociális segítő

Segítő beszélgetés biztosítása
Konzultáció osztályfőnökkel, pedagógussal
Jelzés megtétele
Azonnali veszélyhelyzet megszűntetése
Szükség esetén hatósági intézkedés kezdeményezése

3. Fejezet: „Tegyük láthatóvá az emberkereskedelmet!” Gyakorlati segédanyag és szakmai ajánlás az óvodai és iskolai szociális segítők számára

Prevenciós gyakorlati feladatsor általános és középiskolások iskolásoknak

Többféle tematikát ajánlunk

45 perces tanórák

5-6. osztályosok számára: 1x45 és 2x45 perces tematika

7-8. osztályosok számára: 1x45 és 3x45 perces tematika

Középiskolások számára: 1x45 és 4x45 perces tematikák

3. Fejezet: „Tegyük láthatóvá az emberkereskedelmet!” Gyakorlati segédanyag és szakmai ajánlás az óvodai és iskolai szociális segítők számára

A prevenciós csoportfoglalkozást az oktatási intézmény óvodai és iskolai szociális segítője tartja.

Az osztályközösség osztályfőnöke jó, ha részt tud venni a csoportfoglalkozáson. Érdemes előzetesen tájékozódni tőle, hogy van-e a témában érintett gyermek, vagy nagyon szenzitív gyermek, akire külön figyelni szükséges.

A bemutatkozás során érdemes a következőket elmondani: *„Azért vagyok itt az iskolában, hogy segítsek azoknak a gyerekeknek, akik valamilyen nehézséggel találják magukat szembe. Szerintetek milyen nehézsége lehet a gyerekeknek? (pl.: bántják, az iskolában, otthon, gyakran rosszkedvű, kiközösítik, csúfolják, sokat hiányzik az iskolából, lóg….)”*, vagy *„Most azért jöttem hozzátok, hogy az emberkereskedelem témájáról beszélgessünk.”*

3. Fejezet: „Tegyük láthatóvá az emberkereskedelmet!” Gyakorlati segédanyag és szakmai ajánlás az óvodai és iskolai szociális segítők számára

Eszközigény a csoportfoglalkozásokhoz:

- Hatékonyságmérő adatlap
- Tájékoztató anyagok a témában
- Flipchart tábla, vagy nagyméretű csomagolópapír
- Vastag filctoll
- Papír, írószer, tollak,
- Projektor, laptop, vetítővászon, vagy okostábla
- A foglalkozások tematikájához szükséges előkészített kártyák, képek, filmek
- Dixit kártya

3. Fejezet: „Tegyük láthatóvá az emberkereskedelmet!” Gyakorlati segédanyag és szakmai ajánlás az óvodai és iskolai szociális segítők számára

Egy alkalmas prevenciós órák lebonyolítás:

- Bemutatkozás, bevezető mondatok elmondása, az órán várható feladatok összegzése
- Csoportszabályok felállítása
- Hatékonyságmérő adatlap kitöltése – a kitöltést ne előzze meg semmilyen információ átadás a témával kapcsolatban.
- Ráhangoló gyakorlat, ráhangoló játék
- Segítő szervezetekről tájékoztatás, összegyűjteni azokat a személyeket, akiktől a gyermekek tudnak segítséget kérni baj esetén.
- A második hatékonyságmérő feladatlap kitöltése
- Zárókör – mindenkinek megadni a lehetőséget, hogy elmondja, ami benne van, megajánlani a további egyéni beszélgetés lehetőségét.

3. Fejezet: „Tegyük láthatóvá az emberkereskedelmet!” Gyakorlati segédanyag és szakmai ajánlás az óvodai és iskolai szociális segítők számára

Több alkalmas prevenciós órák lebonyolítás:

1. óra:

- Bemutatkozás, bevezető mondatok elmondása, az órán várható feladatok összegzése
- Csoportszabályok felállítása
- Hatékonyságmérő adatlap kitöltése – a kitöltést ne előzze meg semmilyen információ átadás a témával kapcsolatban.
- Ráhangoló gyakorlat, ráhangoló játék
- Segítő szervezetekről tájékoztatás, összegyűjteni azokat a személyeket, akiktől a gyermekek tudnak segítséget kérni baj esetén.
- A témával kapcsolatos tudásátadás és érzékenyítő gyakorlatok életkornak megfelelően.
- Az első óra lezárása rövid zárókörrel – mindenkinek megadni a lehetőséget a reflexióra.
- Házi feladat adása – beszélgessenek otthon a szülőkkel az emberkereskedelemről (otthon gyakran tabu téma), gyűjtsék össze a felmerülő kérdéseiket, dilemmáikat, gondolataikat.

3. Fejezet: „Tegyük láthatóvá az emberkereskedelmet!” Gyakorlati segédanyag és szakmai ajánlás az óvodai és iskolai szociális segítők számára

Több alkalmas prevenciós órák lebonyolítás:

2-3. óra:

- Üdvözlés, bejelentkező, kezdő kör, hogy mindenki megérkezzen.
- Ráhangoló feladat
- A házi feladat feldolgozása – mindenki kapjon lehetőséget, aki el szeretné mondani gondolatait.
- Távval kapcsolatos gyakorlatok, információk átadása
- Az esetleges feszültségek levezetésére mozgásos, átvezető rövid gyakorlatok betehetők a tematikába.
- A második hatékonyságmérő feladatlap kitöltése
- Zárókör – mindenkinek megadni a lehetőséget, hogy elmondja, ami benne van, megajánlani a további egyéni beszélgetés lehetőségét.

3. Fejezet: „Tegyük láthatóvá az emberkereskedelmet!” Gyakorlati segédanyag és szakmai ajánlás az óvodai és iskolai szociális segítők számára

Prevenciós foglalkozás középiskolások számára:

Célszerű a több órás foglalkozás kivitelezés megcélozni.

Hasonló a felépítése, mint az általános iskolásoknak, de mélyebben lehet a témáról beszélni.

Fogalmak tisztázása, konkretizálása (van bemutatkozó rész, hatékonyságmérés az elején és a végén, csoportszabályok felállítása, ráhangoló és levezető gyakorlatok, házi feladat két alkalom között, reflexió biztosítása)

Kisfilmek beszövése a tematikába ajánlott, mert így hatékonyabb ebben az életkorban az érzékenyítés, figyelemfelhívás:

IOM Ne hagyd! Kisfilmek a munka célú és a szexuális célú kizsákmányolásról

MIRROR filmek a különböző kizsákmányolási formákról

TEMVI film a gyermekek kizsákmányolási formáiról

https://www.youtube.com/watch?v=b4NkDroLse4

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

